

СТАНОВИЩЕ

на доц. д-р Николай Хараланов Рачев – член на научно жури в конкурс за заемане на академична длъжност "доцент" по професионално направление 4.1. Физически науки (Метеорология), публикуван в ДВ 31/18.04.2017 г.

Настоящото становище е изготвено на основание на Заповед на Ректора на СУ «Св. Кл. Охридски» № РД-38-338 от 30.05.2017 г. и решение на заседанието на научното жури от 26.06.2017 г. То е съобразено с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Кл. Охридски“. Запознах се подробно с всички предоставени ми материали по конкурса и констатирах, че всички срокове са спазени и няма нарушения в процедурата.

Единствен кандидат по конкурса е доц. д-р Веселин Димитров Тончев. Той завършва висшето си образование през 1988 г. в СУ „Св. Кл. Охридски“, Химически факултет, специализация „Химична физика и теоретична химия“. От 1988 г. работи в Института по физикохимия „Акад. Ростислав Каишев“ - БАН. Получава образователната и научна степен „доктор“ през 2003 г. През 2005 г. е избран за доцент (ст. н. с. II ст.) по научна специалност „Физикохимия“. Доц. Тончев е бил гостуващ изследовател и/или професор в множество престижни университети и институти в чужбина: Франция, Япония, САЩ, Гърция, Полша. Имайки предвид интердисциплинарния характер на научните изследвания на доц. Тончев е съществено да се отбележи, че той е работил в чужбина преобладаващо във физически институти, лаборатории или факултети.

Доц. В. Тончев има общо 49 публикации. 22 от тях са в реномирани международни списания с импакт-фактор, 3 са публикувани в пълен текст доклади на международни конференции и форуми в реномирани международни списания с импакт-фактор (или SJR), 11 са публикациите в национални реномирани списания, 13 публикации са класифицирани като „други“ публикации. Изчисленият от доц. Тончев брой статии в реномирани издания (според „Препоръчителните изисквания към кандидатите за придобиване на научните степени и заемане на академичните длъжности във Физически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“) е 34.1, като е отчетено, че 7 от статиите в реномирани международни списания с импакт-фактор съдържат съществени експериментални резултати, получени в България. Трябва да се отбележи, че поне 4 от публикациите от раздел „други“, също могат да се причислят към публикациите в реномирани списания – това са статиите в J. Japanese Association of Crystal Growth, NATO ASI series и изданието на *Kluwer Academic Publishers*. Основание за това е, че в базата данни SCOPUS са видни 33 (от общо 49) от публикациите на доц. Тончев. Три от публикациите са „златни“ - с над 20 цитирания по данни на SCOPUS. Две от „златните“ статии са публикувани във *Physical Review B*, а третата е в *Journal of Nanoscale Science & Technology*.

В конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ доц. Тончев участва с общо 26 публикации, които не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и представените публикации (с изключение на две статии) при избора му за ст. н. с. II ст. в Института по физикохимия на БАН през 2005 г., т.е. представените за конкурса публикации са излезли от 2005 г. насам. 13 от публикациите са в реномирани международни списания с импакт-фактор. Изчисленият от доц. Тончев брой статии в реномирани издания (според „Препоръчителните изисквания към кандидатите за придобиване на научните степени и заемане на академичните длъжности във Физически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“) е 20.6. Доц. Тончев има водеща роля в поне 10 от публикациите представени за конкурса. Публикациите по конкурса имат 75 независими цитирания според SCOPUS. Очевидно препоръчителните критерии за научна дейност на Физически факултет за заемане на академичната длъжност „доцент“ са изпълнени от кандидата с представените 26 публикации. Задължително е да се отбележи обаче, че критериите на Физически факултет се отнасят за цялостната кариера на кандидата и ако това се отчете, общият брой публикации е 49 (минимални изисквания 20), независимите цитирания на всички публикации на доц. Тончев стават 182 (минимални изисквания 30),

водещата му роля е в 14 публикации (минимални изисквания 6), публикациите в реномирани издания са 34 (минимални изисквания 12). h-индексът на доц. Тончев към 30.05.2017 г. е 7 (минимални изисквания 5). Тези данни определено показват, че доц. Тончев е международно признат учен с възможности да провежда както самостоятелни научни изследвания, така и да работи в колектив. Наукометричните показатели на доц. Тончев съществено превишават минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ във Физически факултет на СУ.

В представените документи по конкурса доц. Тончев не е посочил броя на научните проекти в които е бил участник (несъмнено е голям), а е представил само сведения за 6 договора на които той е бил ръководител. Четири от договорите са финансирани от ФНИ, а два са финансирани от БАН – единият е за подкрепа на млади учени в БАН, а другият е за сътрудничество БАН-Полска АН.

Научно-изследователската дейност на доц. Тончев е основно в областта на численото изследване на сложни моделни системи. В авторската си справка доц. Тончев е разделил представените публикации за конкурса в следните три области: 1) Изследвания върху групирането на стъпала върху вицинални кристални повърхности; 2) Изследвания върху растежа в системи с ограничена размерност (тънки филми), вкл. фрактален растеж; 3) Изследвания върху зародишообразуването, растежа и разтварянето на кристали. Характерът на научните приноси на публикациите на доц. Тончев може да се определи като: създаване на нови модели; верификация и разширяване на съществуващи теории; използване на иновативни методи на изследване. Част от приносите на доц. Тончев имат не само теоретичен, но и определен приложен характер, като най-добър пример са резултатите от съвместните му изследвания с доц. Г. Георгиев от Физически факултет, засягащи динамиката на слъзни филми.

Доц. Тончев има необходимия учебно-преподавателски опит за заемане на академичната длъжност „доцент“. Достатъчно е да се спомене разработения от него курс „Програмиране с Fortran“, задължителен за студентите от ФХФ, МП по „Изчислителна химия“. Доц. Тончев е титуляр на курса 13 години и има взети 390 ч. лекции и 485 ч. упражнения, което е еквивалентно на норматива за аудиторна заетост за 5 години. Допълнително, доц. Тончев е водил курс „Modelling of Complex Systems“ (60 ч. лекции) във Варшавския университет и е представил списък с 66 изнесени лекции и проведени семинари в университети, институти, фирми, на работни срещи и др., част от които са обучителни семинари за млади учени в БАН или за студенти във ФХФ на СУ или други университети. Доц. Тончев е бил научен ръководител на един дипломант от Физически факултет. Бил е научен ръководител на един докторант отчислен с право на защита, научен консултант на един успешно защитил докторант и на един отчислен с право на защита. Подпомогнал е съществено работата по дисертационните трудове на други двама докторанти за което свидетелстват съвместните им публикации.

Безспорно, привличането на работа във Физически факултет на доц. Тончев ще допринесе за повишаване на качеството на научно-изследователския състав на факултета и ще даде възможност за въвеждане на нови учебни дисциплини в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“. Катедра „Метеорология и геофизика“, за нуждите на която е обявен конкурса, разполага с учебни дисциплини, които доц. Тончев може да започне да води след назначаването му във Физически факултет.

Заклучение: Отчитайки всички факти, посочени в становището, считам, че научната и учебна дейности на доц. д-р В. Тончев отговарят на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“. Давам положителна оценка на кандидата и предлагам на уважаемото научно жури да предложи на Факултетния съвет на Физически факултет да избере д-р Веселин Димитров Тончев на академичната длъжност „доцент“ в СУ „Св. Климент Охридски“, по професионално направление 4.1 Физически науки /Метеорология/.

Дата: 25.08.2017

Подпис:

/доц. д-р Н. Рачев/